

Tematy i zagadnienia do opracowania dla kl.II LO (21.11-27.11.2020)

Temat: Tektonika płyt litosfery

1. Tektonika płyt litosfery

- podział litosfery na siedem dużych płyt litosfery i kilkanaście mniejszych (płyty kontynentalne; płyty oceaniczne)

- prądy konwekcyjne

2. Spreding (rozciąganie i rozrywanie litosfery)

- powstają podmorskie wzniesienia – grzbiety śródoceaniczne

3. Subdukcja (podsuwanie się jednej płyty pod drugą)

- powstają rowy oceaniczne

4. Granice płyt litosfery

a) zbieżne

b) rozbieżne

c) transformujące

http://www.geografia24.eu/geo_prezentacje_pr_1/301_5_procesy_endogeniczne/r1_5_03a.pdf

Temat: Ruchy górotwórcze

1. Ruchy górotwórcze (orogenezy)

a) kaledońska

b) hercyńska

c) alpejska

2. Deformacje tektoniczne

a) ciągłe np. fałdy

- budowa fałdu (antyklina, synklina, skrzydło, oś fałdu, powierzchnia osiowa)

- typy fałdów (stojący, pochylony, obalony, leżący, płaszczowina)

b) nieciągłe np. uskoki

- budowa uskoku (skrzydło wiszące lub zrzucone, powierzchnia uskokowa)

- typy uskoków (normalny, odwrócony, przesuwczy)

3. Typy genetyczne gór (powstawanie i przykłady)

a) fałdowe

b) zrębowe

c) wulkaniczne

http://www.geografia24.eu/geo_prezentacje_pr_1/301_5_procesy_endogeniczne/r1_5_04a.pdf

Temat: Plutonizm i wulkanizm

1. Plutonizm

2. Typy intruzji magmowych

- a) zgodne (sille, lakolity, lopolity)
- b) niezgodne (dajki, batolity)

3. Wulkanizm

4. Erupcje wulkaniczne

- a) eksplozywne (gwałtowne)
- b) efuzywne (spokojne)

5. Budowa wulkanu (ognisko magmowe, komin wulkaniczny, krater, stożek wulkaniczny, stożek pasożytniczy)

6. Typy wulkanów

- a) ze względu na przebieg erupcji i rodzaj produktów erupcji
  - eksplozywne (materiał piroklastyczny)
  - efuzywne (lawy)
  - stratowulkany (typ mieszany)
- b) ze względu na aktywność
  - czynne
  - drzemiące
  - wygasłe
- c) ze względu na kształt wulkanu
  - linearne (szczelinowe)
  - tarczowe
  - stożkowe

7. Produkty erupcji wulkanicznych

- a) gazy (fumarole, solfatary, mofety)
- b) materiały piroklastyczne
  - bomby wulkaniczne
  - lapille
  - popiół wulkaniczny
  - pumeks

8. Rozmieszczenie wulkanów

9. Skutki erupcji wulkanicznych

http://www.geografia24.eu/geo_prezentacje_pr_1/301_5_procesy_endogeniczne/r1_5_05a.pdf

Temat: Trzęsienia ziemi. Ruchy epejrogeniczne i izostatyczne

1. Trzęsienia ziemi

- a) rodzaje fal sejsmicznych (podłużne, poprzeczne, powierzchniowe)
- b) pojęcia: hipocentrum, epicentrum,
- c) rodzaje trzęsień ziemi ze względu na genezę
  - tektoniczne
  - wulkaniczne
  - zapadliskowe

2. Rozmieszczenie trzęsień ziemi

- a) obszary sejsmiczne
- b) obszary pensejsmiczne
- c) obszary asejsmiczne

3. Skutki trzęsień ziemi

4. Ruchy epejrogeniczne

- a) przyczyny ruchów epejrogenicznych
- b) ruchy obniżające (transgresja morza)
- c) ruchy wznoszące (regresja morza)

5. Ruchy izostatyczne

http://www.geografia24.eu/geo_prezentacje_pr_1/301_5_procesy_endogeniczne/r1_5_06a.pdf

Zagadnienia do opracowania i przestania

1. Charakterystyka typów fałdów i uskoków
2. Różnice w procesie powstawania takich gór, jak Himalaje i Andy

3. Charakterystyka i przykłady wulkanów eksplozywnych, efuzywnych i stratowulkanów

4. Podobieństwa i różnice między ruchami epejrogenicznymi a izostatycznymi